

UNIVERSITETET I BERGEN

MØTEINNKALLING

Studivstyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 07.04.16, kl. 14.15-16.00

Sted: Seminarrom i 1. etg., Sydneplassen 12-13

Innkalling er sendt til:

Claus Huitfeldt, Steinar Sætre, Ole Martin Skilleås, Hilde G. Corneliussen, Kjetil Berg Henjum, Tove Ingebjørg Fjell, Kari Jegerstedt, Michael Grote, Birgit Årdalsbakke Mjeldheim, Sigbjørn Løland Torpe.

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt

Eventuell forfall bes meldt snarest til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55 58 99 63, evt. pr. e-post til ranveig.lote@uib.no

Bergen, 04.04.16

Claus Huitfeldt
prodekan

Ranveig Lote
studiesjef

SAKSLISTE

I	Godkjenning av innkalling.....	3
II	Protokoll fra møte i Studiestyret 24.02.2016	3
III	Saker til orientering	5
	• Produksjon og distribusjon av rekrutteringsvideoer våren 2016. Dokumentasjon deles ut i møtet.	5
	• Studieplansaker våren 2016. Muntlig orientering.	5
	• Samarbeid med St. Paul. Muntlig orientering.	5
	• Fordeling av studieplasser til Samordna opptak for 2017-18. Dokumentasjon ettersendes.	5
	• Møte i Nasjonalt studieutvalg for humanistiske fag 25. april. Muntlig orientering.....	5
	• Høring: Forslag til vektlegging av kildebruk og kildekritikk på studiespesialisering: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/horing---forslag-til-vektlegging-av-kildebruk/	5
	• Status i HF 2018 – herunder statistikk. Dokumentasjon ettersendes.....	5
V	Saker til diskusjon	5
	Sak 6/16: Innspill til møte i Utdanningsutvalget 11. april	5

- I **Godkjenning av innkalling**
Godkjenning av innkalling og sakspapirer.

- II **Protokoll fra møte i Studiestyret 24.02. 2016**

PROTOKOLL

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 24.02.16, kl. 12.15-13.40

Stad: Seminarrom 1, Øysteinsgate 3.

Til stades:

Claus Huitfeldt, Stig Holter, Ole Martin Skilleås, Hilde G. Corneliussen, Kjetil Berg Henjum, Tove Ingebjørg Fjell, Kari Jegerstedt, Michael Grote, Birgit Årdalsbakke Mjeldheim, Sigbjørn Løland Torpe.

Observatører: Julie Tønsaker Watkins, Aleksander Morland, Silje Grønner Stang, Inger Marie Hatløy.

I **Godkjenning av innkalling**

Det vart kommentert at sakspapira kom svært seint og at dette må verte betre til komande møte.

II **Protokoll frå møte i Studiestyret 21.01. 2016**

Godkjend.

III **Saker til orientering**

Diverse orienteringar, bl.a.:

- Status for HF 2018: Prosjektgruppa har hatt møte i dag og diskutert dei innsende innspela frå fagmiljøa og studieadministrativt seminar den 19.2. Møta med fagmiljøa i veke 4 og 5 var både positive og informative. Det har så langt ikkje kome konkrete forslag om nedleggingar eller opprettingar av program. Prosjektet innhenter ein del relevant studiestatistikk, som vil bli gjort tilgjengeleg for Studiestyret.
- Rettleiande retningslinjer for sensur frå UHR.

- Det er førebels ikkje sendt ut nærare informasjon frå UiB sentralt om kva for implikasjonar dei nye retningslinjene skal få ved UiB. HF vil følgje opp overfor UiB sentralt og undersøkje korleis vi skal forhalde oss til dei nye retningslinjene.
- Høyring om karakterskala bestått/ikkje-bestått.
- Fuskekomité ved HF til handsaming av plagiatsaker. Fakultetet formaliserer med dette gjeldande rutiner og praksis for sakshandsaming av plagiatsaker, men i tillegg blir no dekanen den som formelt godkjenner fakultetet si avgjerd i ei kvar sak. Prodekan for utdanning er med i sjølve komitevurderinga av sakene. Tidlegare har sakene blitt handtert administrativt, mens det no er fagleg side som godkjenner vurderingane.
Institutta ønskjer seg betre malar for korleis slike saker skal dokumenterast før innsending til fakultetet. Dei ønskjer seg også tydelege retningslinjer for korleis ein skal handtere saker der studenten kan ha plagiert, men instituttet meiner at dette ikkje er gjort med overlegg, eller der ein kan rekna plagieringa som dårleg handverk. Er det sanksjonar/reaksjonar som institutta kan ta i bruk når konklusjonen er at saka ikkje bør reknast som ei formell plagierings-/fuskesak? Fakultetet noterer seg behovet for utarbeiding av malar og vil følge dette opp.

Sak 4/16: Utdanningsmelding for 2015 for Det humanistiske fakultet

---

Vedtak

Studiestyret godkjenner Utdanningsmeldinga for 2015 med dei endringane som kom fram i møtet, og oversender meldinga til fakultetsstyret for endeleg handsaming.

Sak 5/16: Programsensorrapportar

Programsensorrapportane for kulturvitskap og litteraturvitskap manglar kommentar frå fagmiljøet/programstyret. Alle programsensorrapportane skal følgjast av kommentar frå programstyra som viser korleis programstyra/fagmiljøa vil arbeide med innspela i rapporten.

Vedtak

Studiestyret tar programsensorrapportane og fagmiljøa sine kommentarar til orientering, med unntak av litteraturvitskap og kulturvitskap sine.

Det blir innhenta kommentar frå dei to nemnde fagmiljøa. Om det kjem fram vesentlege ting i kommentarane frå fagmiljøa, blir rapportane lagde fram for Studiestyret på nytt.

Claus Huitfeldt
prodekan for undervisning og internasjonalisering

Ranveig Lote
studiesjef

III Saker til orientering

Diverse orienteringer, bl.a.:

- Produksjon og distribusjon av rekrutteringsvideoer våren 2016. Dokumentasjon deles ut i møtet.
- Studieplansaker våren 2016. Muntlig orientering.
- Samarbeid med St. Paul. Muntlig orientering.
- Fordeling av studieplasser til Samordna opptak for 2017-18. Dokumentasjon ettersendes.
- Møte i Nasjonalt studieutvalg for humanistiske fag 25. april. Muntlig orientering.
- Høring: Forslag til vektlegging av kildebruk og kildekritikk på studiespesialisering: <http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/horing---forslag-til-vektlegging-av-kildebruk/>
- Status i HF 2018 – herunder statistikk. Dokumentasjon ettersendes.

V Saker til diskusjon

Styre: Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 07.04. 2016

Sak 6/16: Innspill til møte i Utdanningsutvalget 11. april

Dokumenter:

- Vedlegg 1: Brev fra kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen: *Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning*
- Vedlegg 2: Lenke til sakliste for Utdanningsutvalgets møte 11. mars. Se UU-sak 19/16. http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/sakliste_uu-mote_11._mars_2016.pdf

Saksomtale

Til møtet i Utdanningsutvalget 11. april er prodekanene bedt om å ta med innspill fra sine respektive fakultet i særlig to saker:

1) **Den planlagte stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning.**

Viserektor for utdanning ber spesielt om innspill på punkt 2-7 av de i alt 10 spørsmålene fra ministeren.

2) **UiB-strategi 2016-2022 – plan for oppfølging av UiBs strategiske mål for utdanning.**

Utdanningsutvalget ber her spesielt om følgende: «at medlemmene vurderer hvilke av tiltakene som bør prioriteres. Deler av de tre siste innsatsområdene (innsatsområde C. - E) er i stor grad dekket av andre/ fagspesifikke handlingsplaner (Læringsmiljø, internasjonalisering og Etter og videreutdanning). Bør vi derfor først og fremst konsentrere oss om de to første innsatsområdene?»

Prodekan for utdanning og internasjonalisering ber om at Studiestyret diskuterer disse to sakene og kommer med innspill som kan tas med videre til Utdanningsutvalget.

Vedlegg 1: Brev fra kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen: *Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning*

Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning

Ett av regjeringens viktige prosjekter er arbeidet med å heve kvaliteten i høyere utdanning og forskning. Det er tvingende nødvendig. Ikke fordi tilstanden i norsk høyere utdanning er dårlig, men fordi vi må ruste oss for å møte en mer kompleks og omskiftelig verden. Selv om høyere utdanning i sin natur alltid har vært internasjonal, så ser vi en økende intensitet i både samarbeid og konkurranse internasjonalt. Vi står overfor en rekke samfunnsutfordringer som krever at vi blir enda dyktigere til å utvikle og ta i bruk ny kunnskap. Klimautfordringene, bortfall av petroleumsinntekter, demografisk utvikling, migrasjon, teknologiutvikling og urbanisering, er noen eksempler. Dersom Norge skal lykkes med å møte disse utfordringene, er vi helt avhengige av universiteter og høyskoler som leverer den kunnskapen, kompetansen og de kandidatene vi trenger for å lykkes også i fremtiden.

Grunnlaget for politikken ligger i to sentrale dokumenter.

Høsten 2014 la regjeringen frem Meld. St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024*. Der er det satt tre overordnede mål for norsk høyere utdanning og forskning:

- 1) Styrke konkurransekraft og innovasjonsevne.
- 2) Løse store samfunnsutfordringer.
- 3) Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet.

Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren* peker på flere utfordringer ved norske universiteter og høyskoler, blant annet at for få studenter gjennomfører studiene, og at det er lave faglige ambisjoner og stor variasjon i studiekvaliteten. Vi satte i gang en strukturreform i universitets- og høyskolesektoren for å legge bedre til rette for utdanning og forskning av høy kvalitet.

Som varslet skal Strukturmeldingen følges opp med en stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning med tiltak og virkemidler for å heve utdanningskvaliteten. Kvalitetsmeldingen skal legges fram våren 2017. Ambisjonen er å stimulere til utvikling av en sterkere kvalitetskultur og tydeligere ledelse i norsk høyere utdanning. Institusjonene skal ha høye forventninger til studentene og studentene skal ha høye forventninger til studieopplegget. Engasjerte og deltakende studenter gir bedre læring. Vi må sikre bedre gjennomføring og mindre frafall, samt øke relevans og bedre samspill med arbeids- og samfunnsnivå. Vi skal strekke oss lenger mot fremragende og fremtidsrettet høyere utdanning. Dette må vi gjøre gjennom internasjonalt samarbeid og rekruttering av de beste lærerkreftene.

Samtidig som vi skal ha ambisjoner om fremragende utdanningstilbud som vekker internasjonal anerkjennelse, så må institusjonene og studieprogrammene ta hensyn til at variasjonen i studentenes forkunnskaper, ambisjonsnivå, motivasjon og livssituasjon er økende. Likeledes er det betydelige forskjeller mellom ulike fag og ulike typer utdanning. Forståelsen av hva som kjennetegner utdanningstilbud av høy kvalitet må gjenspeile dette mangfoldet i studentpopulasjonen, uten at det skal tjene som unnskyldning for lave ambisjoner på studentenes vegne.

Departementet vil også vise til viktig kunnskapsgrunnlag som den årlige Tilstandsrapporten fra departementet¹, Studiebarometeret², Kandidatundersøkelsen³, evalueringen av kommersialisering av offentlig finansiert forskning⁴, Produktivitetskommisjonens rapporter⁵,

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tilstandsrapporten-2015/id2409832/>

² <http://www.nokut.no/Om-Studiebarometeret>

³ <http://www.nifu.no/publications/1136017/>

⁴ <http://www.nifu.no/publications/1258280/>

⁵ <http://produktivitetskommisjonen.no>

samt den igangsatte evalueringen av kvalitet og kvalitetsarbeid i norsk høyere utdanning som først ferdigstilles i 2017⁶.

Faktorer for utdanningskvalitet

Basert på den informasjonen og kunnskapen vi har i dag, har vi identifisert fem faktorer som må være en del av vår felles forståelse av kvalitet i høyere utdanning:

1. Vi må ha høye ambisjoner på studentenes vegne.

Den første forutsetningen for høy kvalitet i høyere utdanning er at studentene møtes med høye forventninger og ambisjoner. Vi skal ha ambisjoner om internasjonalt fremragende utdanning. Studentutveksling bør bli mer omfattende enn i dag. Studentene må engasjeres og motiveres til å benytte tilstrekkelig med tid på studierelaterte aktiviteter. Her er det for stor variasjon i dag, jf. funnene i Studiebarometeret. Det er dessverre mange eksempler på studier der studentene, målt gjennom karakterene som gis, tilsynelatende lykkes selv om de legger ned begrenset innsats. Studentene har selv ansvar for å investere tilstrekkelig tid i sine studier, men det er institusjonenes ansvar å sørge for at forventet læringsutbytte og praksis for karaktergivning gjenspeiler et adekvat faglig ambisjonsnivå.⁷

2. Vi må tilby aktiviserende og varierte læringsformer.

Forskning viser at aktiviserende og varierte læringsformer engasjerer studentene. Det handler for eksempel om å gi gode tilbakemeldinger, legge til rette for FoU-basert utdanning eller om å bruke de mulighetene teknologiske nyvinninger gir til å fornye undervisningen. Det handler også om å gi innsikt i innovasjon og hvordan kunnskap fra ulike fag må virke sammen for å løse problemer i praksis.

3. Vi må skape en kvalitetskultur og en tydelig utdanningsledelse.

Studentene må sosialiseres inn i en kultur som kontinuerlig arbeider for å forbedre kvaliteten. I en slik kultur må fagmiljøene ta et felles ansvar for å utvikle og gjennomføre studieopplegget. Særlig er det viktig med godt oppbygde studieprogram med en indre sammenheng som kan sikre god progresjon.

Det er et ledelsesansvar å skape en kultur der kvalitet gjennomsyrrer all virksomhet. Et kontinuerlig kvalitetsarbeid må forankres i de overordnede strategiene og få reelle konsekvenser for prioritering av ressurser og beslutninger som hver for seg og sammen påvirker studienes langsiktige faglige profil og

---

⁶ <http://www.nifu.no/projects/kvalitet-i-hoyere-utdanning/>

⁷ Norge har sluttet seg til ECTS, hvor 60 studiepoeng skal tilsvare 1500 – 1800 timers forventet studium.
http://ec.europa.eu/education/ects/users-guide/docs/ects-users-guide_en.pdf

renommé. Særlig kommer ledelsesansvaret til syne gjennom arbeid for å avdekke og håndtere tilfeller av sviktende kvalitet. Personalets faglige og pedagogiske kompetanse og bruk av personalets ressurser er en viktig faktor for kvalitet. Det er også et lederansvar å bidra til å heve statusen til undervisningen. Det skal være like prestisjegivende å drive utdanning som å drive forskning.

4. Vi må integrere studentene i det akademiske fellesskapet.

Faglig og sosialt integrerte studenter gjennomfører i større grad et påbegynt studium. Lovens krav om at universiteter og høyskoler skal utbre forståelse for vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater, fordrer at studentene gis innsikt i praksiser som kjennetegner vitenskapelige ansattes virke. Et gjennomgående kjennetegn ved en del universiteter internasjonalt som er kjent for fremragende kvalitet er at studentene ses som en ressurs, også i forskningen. De trekkes inn på laboratoriet eller i feltarbeid og bidrar i reelle forskningsprosjekter. Studentaktiv forskning har vært diskutert, og i noen tilfeller gjennomført, i Norge i lang tid. Det er fortsatt for lite utbredt.

5. Vi må sikre samspill med arbeidslivet.

All høyere utdanning er også yrkesutdanning. Kandidatene må ha med seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger som er relevante for arbeidslivets behov og som kan tilføre nye ideer. Utdanningen deres må ha en god kobling til praksisfeltet. Studentene må utvikle de ferdighetene vi ofte tenker på som kjennetegn ved høyskoler og universiteters dannelsesoppdrag: Evne til kritisk tenkning, til kreativ problemløsning, innovasjon, samarbeid og kommunikasjon over grenser, faglige så vel som kulturelle og geografiske, og til etisk refleksjon. Ikke i stedet for solid fagkunnskap, men i samspill med solid fagkunnskap.

Bestilling til institusjonene

Nedenfor er det formulert en rekke spørsmål knyttet til hvordan vi kan styrke høyere utdanning og gi våre studenter et høyere læringsutbytte. Spørsmålene er dels rettet til institusjonens eget arbeid og dels ber vi om synspunkter på departementets styring for kvalitet og behovet for nasjonale tiltak.

Jeg ber styrene ved institusjonene om å ta utgangspunkt i sin egen strategiske profil, slik den ble formulert i svar til mitt brev av 26. mai 2014 om Strukturreformen, eventuelt oppdatert med senere vedtak i styret.

1. Hva ser dere som de viktigste utfordringene i styrets arbeid for å fremme høyere kvalitet i utdanningen? I teksten over har jeg trukket frem fem faktorer jeg mener er avgjørende for god utdanningskvalitet. Er dere enige i at dette er sentrale faktorer, og hvorfor/hvorfor ikke? Er det noe vesentlig dere mener mangler i listen?

2. Hvordan følger styret opp at fagmiljøene har høye ambisjoner på studentenes vegne, jf. også mangfoldet i studentpopulasjonen? Hvordan følges studieprogrammer og fagområder med dårlige resultater opp fra styrets og ledelsens side?
  3. Hva er det viktigste deres institusjon kan gjøre på egenhånd og i samarbeid med andre, for å styrke utdanningen? Hvordan kan dere fremme kvalitet gjennom tettere allianser med utenlandske miljøer og integrere utdanning bedre i det internasjonale samarbeidet?
  4. Hva er deres viktigste strategiske grep for å sikre god relevans og en fremtidsrettet høyere utdanning som forbereder studentene på et arbeidsliv i kontinuerlig omstilling?
  5. Hva er deres viktigste tiltak for å øke gjennomføring og redusere frafallet i høyere utdanning, tatt i betraktning en stadig mer sammensatt studentgruppe?
  6. Hvilke tiltak bruker institusjonen for å styrke undervisningskompetansen til deres ansatte? Hvordan kan utdanning vektlegges tydeligere ved rekruttering og i meritteringen av fagpersonalet?
  7. Jeg ber om eksempler på utdanningstilbud eller utdanningsopplegg med særlig god kvalitet eller gode resultater (faglig innhold, organisering, tverrfaglighet, innovasjon evaluering/vurdering etc.), med en kort begrunnelse for hvorfor nettopp dette er et godt eksempel. Jeg setter også pris på eksempler på studietilbud hvor det ble avdekket sviktende kvalitet, men hvor man har lyktes med å løfte kvaliteten.
-
8. Hva mener dere er de viktigste utfordringene nasjonalt for å løfte kvaliteten i norsk høyere utdanning?
  9. Har dere synspunkter på hvordan departementets styring og virkemidler kan utvikles for å stimulere til kvalitet?
  10. Ser dere behov for justeringer i nasjonale rammevilkår, lover eller forskrifter for å legge bedre til rette for kvalitetsutvikling i høyere utdanning, og i så fall hvilke?

Vi ber om kortfattede svare på alle spørsmålene, og utdypninger der det er særlig relevant for dere. Jeg ber om at innspillene ikke overskrider 20 sider.

Jeg ber om at dere legger til grunn at eventuelle endringer skal kunne gjennomføres innenfor uendrede økonomiske rammer, med unntak av økt finansiering som kommer som automatisk konsekvens av bedre gjennomføring.

Avslutning

Jeg ønsker å skape arenaer for diskusjon, inspirasjon og deling av gode løsninger i arbeidet med denne meldingen. Deres vurderinger og innspill vil være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for regjeringens arbeid med meldingen og den videre dialogen om kvalitet i høyere utdanning. Arbeidet med meldingen vil ses i sammenheng med bl.a. stortingsmeldingen om humaniora. Vi viser i den forbindelse til invitasjonen om innspill til humaniorameldingen, og ber om at innspillene til begge meldingene ses i sammenheng der det er aktuelt.

Jeg ber om at innspillene sendes elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser på www.regjeringen.no/kvalitet. Alternativt kan innspillene sendes til Kunnskapsdepartementets postmottak (postmottak@kd.dep.no). Innspillene er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert på regjeringen.no.

Frist for å sende inn innspill er 1. juli 2016.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.